

LAUREA AMMATTIKORKEAKOULU

Terveyden edistämisen koulutusohjelma, aluelähtöinen kehittäminen ja johtaminen (Laurea Tikkurila, s, SYV11KJ)

Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot

1. KOULUTUSOHJELMAN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Koulutus antaa valmiudet toimia terveyden edistämisen asiantuntijana ja kehittäjänä sekä työyhteisön esimiehenä. Koulutusohjelman tavoitteena on syventää opiskelijan asiantuntija-, kehittämis- ja johtamisosaamista väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Koulutus on tarkoitettu sairaanhoitajan, terveydenhoitajan, fysioterapeutin, sosionomin ammattikorkeakoulun perustutkinnon suorittaneille. Opiskelijaksi voidaan valita muun soveltuvan korkeakoulututkinnon suorittanut, jolla on opistoasteen sairaanhoitajan, terveydenhoitajan, fysioterapeutin tai sosiaalialan tutkinto.

Tutkinnon suorittanut kykenee kehittämään sosiaali- ja terveydenhuollon palveluprosesseja ja -rakenteita moniammatillisissa verkostoissa terveyden edistämisen asiantuntijana. Lähiesimiestehtävissä tutkinnon suorittanut kykenee kehittämään sosiaali- ja terveystalvueluita hyödyntämällä tulevaisuutta ennakoivaa tutkimustietoa ja kokemustaan sekä kehittämään henkilöstön tuloksellista toimintaa erilaisin johtamisen keinoin. Lähiesimiehenä tutkinnon suorittanut kykenee arvioimaan sosiaali- ja terveystalvueluiden vaikuttavuutta käyttämällä yksikertaisia arvioinnin välineitä esimerkiksi toiminnan mallintamista.

Koulutuksen aikana korostuvat:

- terveyden edistämisen asiantuntijuuden kehittyminen,
- itsensä ja työyhteisön johtaminen ja kehittäminen
- tutkiva ja kehittävä oppiminen
- henkilökohtainen urasuunnitelma

2. OPINTOJEN RAKENNE, LAAJUUS JA KESKEISET SISÄLLÖT

Koulutusohjelma on laajuudeltaan 90 opintopistettä, ja opinnot on mahdollista suorittaa 1.5 vuoden aikana. Maksimi opiskelu-aika on 3 vuotta. Lähiopetus, jota on pääsääntöisesti kaksi päivää kuukaudessa, sijoittuu 1.5 opintovuoden ajalle. Lähiopetuspäiviin osallistuminen on pakollista.

Koulutusohjelma koostuu seuraavista opintokokonaisuuksista:

- **Näyttöön perustuva terveyden edistäminen 20 op**
- **Johtaminen 25 op**
- **Tutkimus ja kehittäminen 10 op**
- **Vapaasti valittavat opinnot 5 op**
- **Opinnäytetyö 30 op**

3. OPPIMINEN JA OPISKELU TERVEYDEN EDISTÄMISEN KOULUTUSOHJELMASSA

Laurean pedagogiseksi lähestymistavaksi on luotu kehittämisspohjainen oppiminen eli Learning by Developing (LbD). Osaamista tuottava oppiminen mahdollistaa asiantuntijuuden syvenemisen, mikä perustuu tutkitun tiedon käyttöön, työelämän ilmiöiden ymmärtämiseen, tekemisen uudenlaiseen osaamiseen ja työelämän tilanteiden hallintaan.

Asiantuntijuuden syveneminen toteutuu oppimisympäristöissä, joissa yhdistyvät sekä tutkimus- ja kehittämistoiminta että aluekehitystyö. Oppimisympäristöillä tarkoitetaan esimerkiksi työelämän erilaisia kehittämishankkeita, joissa hankkeen aktiivisina toimijoina ovat opiskelijat, lehtorit ja työelämän edustajat (Havukainen, Janhonen, Sarja & Vesterinen 2010). Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavassa koulutuksessa keskeisiä kompetensseja ovat: itsensä kehittäminen, eettinen osaaminen, viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, kehittämistoiminnan osaaminen, organisaatio- ja yhteiskuntaosaaminen ja kansainvälisyysosaaminen (liite).

Oppimisessa korostuu kokemuksellisuus, omakohtaisuus ja kumppanuus sekä aktiivinen ja vastuullinen osallistuminen opiskeluun. Opiskelijoiden työkokemus ja ammatillinen osaaminen on perusta henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) laatimiselle. Oppimista edistää opiskelijan oman oppimisen, opiskelijaryhmän ja työyhteisön kehittymisen ja osaamisen reflektointi, jolloin arvioinnin kohteena on opiskelijan oma, opiskelijaryhmän ja työyhteisön toiminta sekä toimijoiden yhteistyön organisointi. (Raeithelin 1983, Engeström 2004.)

Opetus toteutuu prosessimaisen amonimuoto-opiskeluna työn ohella. Etäopiskelu tapahtuu yksilö- ja ryhmäopiskeluna yhteistoiminnallisen oppimisen periaatteiden mukaisesti, jolloin jokaisen opiskelijan

erityisosaaminen kumuloituu ryhmän hyväksi. Opiskelijoiden opintojen tukena toimivat Laurean verkkoympäristö ja informaatiopalvelut. Osa opiskelusta toteutetaan verkko-opiskeluna Optima-oppimisympäristössä. Kirjaston henkilökunta ja tiedonhausta vastaava lehtori ohjaavat opiskelijoita tiedonhankintaan. Opiskelija voi työskennellä Laureassa sen aukioloaikoina.

Opiskelijan oppimisprosessia, osaamisen- ja asiantuntijuuden kehittymistä tuetaan pedagogisen ohjauksen avulla. Tutkimus- ja kehittämisohjauksen avulla opiskelijaa ohjataan teoreettisen ja tutkimusosaamisen ja kriittisen arvioinnin osaamisen kehittämisessä. Koulutusohjelmasta vastaava yliopettaja ja opintojaksojen vastuuopettajat ohjaavat opiskelijoiden oppimista. Henkilökohtainen oppimissuunnitelman (HOPS) toimii opintojen suunnittelun ja tutor keskustelujen pohjana.

4. ARVIOINTI

Opintojaksojen tavoitteiden saavuttaminen arvioidaan arvosanoin. Oppimistehtävät arvioidaan pääsääntöisesti sisällön, rakenteen ja prosessin näkökulmista. Arvioinnilla tuetaan opiskelijan osaamisen ja asiantuntijuuden kehittymistä. Arvioinnissa korostetaan opiskelijan ajattelun ja reflektoinnin kehittymistä sekä yksilönä että osana työ- ja oppimisyhteisöä. (Ks. Niemi 1997, Raeithel 1983.) Arviointi koostuu opiskelijan itsearvioinnista, vertaisarvioinnista, opettajien ja tarvittaessa työelämän asiantuntijoiden arvioinneista. Arvioinnissa noudatetaan Laurea-ammattikorkeakoulun arviointisääntöä (Laurea-ammattikorkeakoulun arviointisääntö 2008). Opetussuunnitelman kehittämisestä vastaa ylemmän ammattikorkeakoulun tiimi vastaavan yliopettajan johdolla. Opiskelijapalautetta hyödynnetään kehitettäessä opetussuunnitelmaa. Laurean sisäisiä ja kansainvälisenä yhteistyönä totutettuja arviointeja hyödynnetään opetussuunnitelman kehittämistyössä luotaessa laadukkaita opetuskäytänteitä. Opiskelijapalautte on kytketty Laurean laadunvarmistusjärjestelmään (Laurean laatukäsikirja 2010). Palautetta kerätään opintojen alussa ja valmistumisvaiheessa ja sitä hyödynnetään opetussuunnitelman ja opetuksen kehittämistyössä.

		1. vuosi	2. vuosi
OP	OPINNOT	30	60
V043	NÄYTTÖÖN PERUSTUVA TERVEYDEN EDISTÄMINEN		
V1206	Terveiden edistämisen tieteellinen perusta	5	
V0005	Terveyttä edistävä yhteiskuntapolitiikka	5	
V1207	Terveiden edistäminen yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla	5	
V1208	Terveiden edistämisen perustaminen näyttöön	5	
V044	JOHTAMINEN		
V1211	Henkilöstöjohtaminen	5	
V1212	Strateginen johtaminen		5
V1213	Muutosjohtaminen		5
V1214	Henkilöstö- ja taloushallinto		5
V0007	Yhteiskunnallinen vaikuttamistyö	5	
V045	TUTKIVAN KEHITTÄMISEN METODOLOGIA		
V0006	Tutkivan kehittämisen metodologia		10
V004	VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT		
V003	OPINNÄYTETYÖ		
V0004	Opinnäytetyö	30	
		30	60

V043 NÄYTTÖÖN PERUSTUVA TERVEYDEN EDISTÄMINEN, 20 op

Kuvaus:

Valmistuttuaan opiskelija soveltaa työssään terveyden ja terveyden edistämisen tietoperustaa. Hänen toimintaansa ohjaavat terveystieteelliset ohjelmat, sosiaali- ja terveydenhuollon tavoite- ja toiminta-ohjelmat, suositukset ja lainsäädäntö. Opiskelija osaa arvioida terveyden edistämisen vaikuttavuutta ja kehittää toimintaansa näyttöön perustuvan idean mukaisesti.

V1206 Terveyden edistämisen tieteellinen perusta, 5 op

Opiskelija osaa:

Opiskelija osaa arvioida kriittisesti terveystiedon ja terveyden edistämisen sovellettavuutta ja käyttökelpoisuutta. Opiskelija osaa tutkia ja analysoida terveyden, terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin käsitteitä. Lisäksi opiskelija osaa arvioida terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä eri tieteiden näkökulmasta ja arvioida terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen eettisyyttä.

Opintojakson sisältö:

- terveyden ja terveyden edistämisen ja hyvinvoinnin keskeiset käsitteet ja teoreettiset lähtökohdat
- eri tieteiden näkökulma terveyteen, terveyden edistämiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen ja eettisyyteen

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen käsitteisiin, tietopetustaan, lähes-tymistapoihin ja terveyden ja hyvinvoinnin näkemyksiin eri tieteiden näkökulmasta.

V0005 Terveystietä edistävä yhteiskuntapolitiikka, 5 op

Opiskelija osaa:

- analysoida ja arvioida terveyden edistämistä ohjaavia tavoite- ja toimintaohjelmia, suosituksia ja lainsäädäntöä
- hyödyntää terveystieteellisiä ohjelmia ja suosituksia terveyden edistämiseksi
- hahmottaa terveyden edistämistä eri hallinnonalojen ja palveluntuottajien näkökulmasta
- arvioida ja kehittää terveystiedon ja terveyden edistämisen asiantuntijuuttaan yhteiskunnassa
- arvioida ja kehittää terveyden edistämistä eri tasoilla muuttuvassa ja globalisoituvassa yhteiskunnassa

Opintojakson sisältö:

- keskeiset kansainväliset ja kansalliset terveys- ja sosiaalipoliittiset ohjelmat ja suositukset
- lainsäädäntö

V1207 Terveyden edistäminen yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla, 5 op

Opiskelija osaa:

Opiskelija osaa analysoida väestön terveystarpeita ja soveltaa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen eettistä tietoperustaa. Opiskelija osaa soveltaa terveyden edistämisen tietoperustaa yksilön, ryhmän ja yhteisön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Opiskelija osaa myös arvioida terveyden edistämisen vaikuttavuutta yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla ja perustella terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vaikuttavuutta ja tuottaa näyttöä vaikuttavuudesta. Opiskelija osaa arvioida kriittisesti terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen auttamismenetelmien perustana olevaa tietoa.

Opintojakson sisältö:

- tieto väestön terveydentilasta ja hyvinvoinnista
- vaikuttavat terveyden edistämisen menetelmät yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla ja menetelmien arviointi
- terveyden edistämisen vaikuttavuus

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla harjaannutaan soveltamaan terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tietoperustaa ja auttamismenetelmien perustana olevaa tietoa yksilön, ryhmän ja yhteisön terveyden edistämiseksi. Opintojen aikana perehdytään myös yksilön, ryhmän ja yhteisön terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen vaikuttavuuden arviointiin.

V1208 Terveyden edistämisen perustaminen näyttöön, 5 op**Opiskelija osaa:**

Opiskelija osaa perustaa terveyden edistämisen näyttöön ja soveltaa systemoidun kirjallisuuskatsauksen prosessia terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen eri teemoihin. Opiskelija osaa arvioida näytön astetta ja tehdä synteisiä hankkimastaan tiedosta ja arvioida kriittisesti tuottamaansa tietoa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen näytöstä.

Opintojakson sisältö:

- terveystiedon seuranta ja tilastointi
- näyttöön perustuvan päätöksenteon ja toiminnan teoreettiset perusteet (tutkimus-, asiantuntija-, asiakas- ja resurssinäkökulma)
- tiedon hankinta käytännön kehittämistarpeen näkökulmasta
- näytön asteen arviointi
- parhaiden käytänteiden tunnistaminen
- terveyden edistämisen suositukset (käypähoito-suositukset, hoitotyön suositukset, terveyden edistämisen laatusuositukset)
- eri tietolähteiden ja suositusten hyödyntäminen omassa työssä

Opintojakson kuvaus:

Opintojakson aikana perehdytään näyttöön perustuvuuteen ja opitaan hyödyntämään eri tietolähteitä sovellettaessa systemoidun kirjallisuuskatsauksen prosessia terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen eri teemoihin ja terveyttä ja hyvinvointia käsittelevien tutkimusten näytönasteen arviointiin.

V044 JOHTAMINEN, 25 op**Kuvaus:**

Valmistuttuaan opiskelija osaa soveltaa kriittisesti erilaisia johtamisen lähestymistapoja ja hänen toimintansa perustuu kehittävään ja tutkivaan työotteeseen. Hän osaa käyttää erilaisia yhteiskunnallisia vaikuttamiskeinoja ja hyödyntää verkostojen asiantuntijuutta.

V1211 Henkilöstöjohtaminen, 5 op**Opiskelija osaa:**

- osaa soveltaa ja yhdistää ja arvioida kriittisesti erilaisia johtamisen teoreettisia lähestymistapoja
- osaa johtaa ja kehittää itseään ja henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia

Opintojakson sisältö:

- johtamisen teoriat ja erilaiset suuntaukset
- henkilöstövoimavarat ja osaaminen
- henkilöstön työhyvinvointi ja jaksaminen
- itsensä johtaminen

V1212 Strateginen johtaminen, 5 op**Opiskelija osaa:**

- tuntee strategiatyöskentelyn perusteet ja strategiaprosessin vaiheet

- osaa arvioida tulevaisuuden ennakkointitietoa hyväksi käyttäen sosiaali- ja terveysalan toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia johtamisen näkökulmasta
- ymmärtää laadunhallinnan merkityksen ja hallitsee laatujohtamisen periaatteet

Opintojakson sisältö:

- strategiaprosessin vaiheet
- tulevaisuuden ennakkointi tutkimustiedon perusteella
- laadun hallinta osana strategista johtamista

V1213 Muutosjohtaminen, 5 op**Opiskelija osaa:**

- toteuttaa muutosprosessin organisaatiossa
- tukea ja ohjata henkilöstöä muutostilanteissa ja kehittämisessä

Opintojakson sisältö:

- muutosjohtamisen prosessi
- muutosjohtamisen välineet
- vuorovaikutus ja verkostoituminen muutostilanteissa

V1214 Henkilöstö- ja taloushallinto, 5 op**Opiskelija osaa:**

- hallitsee henkilöstö- ja taloushallinnon perusteet
- osaa johtaa ja arvioida taloudellista kannattavuutta

Opintojakson sisältö:

- taloushallinnon perusteet ja menetelmät
- työlainsäädäntö
- kilpailulainsäädäntö

V0007 Yhteiskunnallinen vaikuttamistyö, 5 op**Opiskelija osaa:**

Opiskelija osaa hyödyntää yhteiskunnallisia vaikuttamiskeinoja ja kanavia sekä arvioida kriittisesti vaikuttamistyönsä tavoitteita. Lisäksi opiskelija osaa myös jäsentää palvelurakenteen kehittämisen erilaisia vaihtoehtoja.

Opintojakson sisältö:

- palvelujen ja palvelurakenteen kehittäminen
- sosiaali-, terveys- ja yhteiskuntapoliittinen päätöksenteko ja arviointi
- yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen päätöksentekoon vaikuttaminen
- terveysviestinnän julkaisukanavat

Opintojakson kuvaus:

Opintojaksolla perehdytään yhteiskunnallisiin viestintä ja vaikuttamiskanaviin ja palvelujen kehittämistä käsitteleviin kysymyksiin.

V045 TUTKIVAN KEHITTÄMISEN METODOLOGIA, 10 op

Kuvaus:

Valmistuttuaan opiskelija osaa esimiehenä kehittäessään omaa työtään ja työyhteisöään soveltaa tutkimus- ja kehittämistoiminnan metodologiaa ja tuottaa kehittämistyöstä tutkimusperusteisia raportteja.

V0006 Tutkivan kehittämisen metodologia, 10 op**Opiskelija osaa:**

- erilaisia tutkimus- ja kehittämistoiminnan metodologisia omassa kehittämistyössään
- hyödyntää monipuolisesti erilaisia tiedonhankintatapoja ja tietolähteitä uuden tiedon tuottamisessa
- arvioida kriittisesti terveyttä edistävää kehittämistoimintaa ja sen vaikuttavuutta
- raportoida ja tiedottaa tutkimus- ja kehittämishankkeiden tuloksista

Opintojakson sisältö:

- tutkivan kehittämisen prosessi (reflektiivisyys, kriittisyys)
- aineiston kerääminen ja analysoiminen
- syvennetyt tutkimusmenetelmäopinnot
- tavoite-, prosessi- ja tulosarviointi sekä vaikuttavuuden arvioinnin metodologia
- kehittämistoiminnan raportointi sekä reflektiivinen ja synteettinen kirjoittaminen

V004 VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT, 5 op**Kuvaus:**

Opiskelija itse suunnittelee vapaasti valittavat opintonsa suorittamalla korkeakouluopintoja, jotka vastaavat tasoltaan maisteritasoisia opintoja. Vapaasti valittavista opinnoista vastaava yliopettaja hyväksyy opiskelijan opintojen suunnitelman. (Valtioneuvoston asetus 423/2005.)

Opintojaksot integroituvat tutkimus- ja kehittämistoimintaan ja opinnäytetyöhön. Opinnäytetyö on koko koulutuksen läpäisevä prosessi. Oppimisessa korostuvat toiminnalliset ja yhteistoiminnalliset työskentelymuodot.

V003 OPINNÄYTETYÖ, 30 op**Kuvaus:**

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää ja osoittaa kykyä soveltaa tutkimustietoa ja käyttää valittuja menetelmiä työelämän ongelmien erittelyyn ja ratkaisemiseen sekä valmiutta itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöhön (Valtioneuvoston asetus 423/2005).

Opiskelijan oma ja työyhteisön terveyden edistämisen näkökulma syvenee. Opiskelijan osaaminen terveyden edistämisen kehittämishankkeiden suunnittelussa, toteuttamisessa, johtamisessa sekä arvioinnissa syvenee.

Opiskelija kehittää terveyttä edistäviä uusia työmuotoja ja innovaatioita omassa työyhteisössään tai muussa työorganisaatiossa.

Opinnäytetyö toteutetaan työelämän kehittämishankkeena, joka etenee opiskelijan oppimisprosessin mukaisesti.

Opinnäytetyöprosessista on tunnistettavissa seuraavat vaiheet: aiheanalyysivaihe, suunnittelu-, toteutus-, arviointi- ja julkistamisvaihe. Opinnäytetyö arvioivat opinnäytetyötä ohjaavat opettajat. Opinnäytetyön arviointiin voivat osallistua kehittämishankkeessa mukana olevat lehtorit ja työelämän edustajat. Opiskelijat arvioivat omaa ja toistensa oppimista opinnäytetyöprosessin eri vaiheissa.

Sisältö:

"Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyöt ovat luonteeltaan työelämälähtöisiä, prosessinomaisia, soveltavia sekä uuteen tietoon ja innovaatioihin tähtääviä. Opinnäytetyöprosessin yhteydessä syntyneen tiedon avulla ratkaistaan ongelmia ja esiin nousseita haasteita, kehitetään uusia ratkaisuja, menetelmiä, malleja sekä uutta osaamista eikä niinkään sovelleta yksinomaan tieteellisten tutkimusten kautta tuotettua tietoa sellaisenaan käytännön tilanteeseen." (Laurean yamk opinnäytetyöohje 2008.)

"Opinnäytetöiden työelämäkytkentä on integroitu kokonaisvaltaisesti opiskelijoiden opintoihin, jotta he kehittyisivät omaa työtään ja alaansa kehittävinä asiantuntijoina. Opinnäytetyöt toteutetaan erilaisissa organisaatioissa ja useimmiten opinnäytetyö organisoidaan yhteisöllisenä kehittämisprosessina organisaation toimijoiden kanssa, jolloin opinnäytetyöhön osallistuvat henkilöt toimivat yhteisönä, jossa tuotetaan uutta tietoa ja kehitetään oman yrityksen/

yksikön lisäksi myös kyseistä alaa sekä työelämää laajemminkin. Kyseessä on organisaation oppiminen sekä organisaatiossa toimivien yksilöiden jatkuva oppiminen ja itsensä kehittäminen siten, että yhteinen näkemys toimintamahdollisuuksien kehittämisestä syvenee.” (Laurean yamk opinnäytetyöohje 2008)

V0004 Opinnäytetyö, 30 op

Opiskelija osaa:

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää opiskelijan kykyä soveltaa tutkimustietoa ja käyttää valittuja menetelmiä työelämän ongelmien erittelyyn ja ratkaisemiseen sekä valmiutta itsenäiseen vaativaan asiantuntijatyöskentelyyn. Opinnäytetyön tulee osoittaa opiskelijan kykyä rajata ja käsitellä valittua kehittämiskohdetta, valmiutta kehittämisorientoituneeseen ajattelutapaan, työssään tarvitsemien teorioiden ja tutkimusmenetelmien hallintaa, perehtyneisyyttä opinnäytetyön aihepiiriin ja alan kirjallisuuteen, kykyä ammatilliseen viestintään sekä valmiutta työskennellä pitkäjänteisesti ja kykyä hahmottaa kokonaisuuksia.